

Programación de Conxunto

Centro: CMUS Xan Viaño de Ferrol

Curso: 2023 - 2024

Índice

1.	Introdución.....	3
2.	Metodoloxía.....	3
3.	Atención á diversidade.....	4
4.	Temas transversais.....	6
	4.1.Educación en valores.....	6
	4.2.Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC ´s).....	6
5.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	7
6.	Secuenciación e organización da materia.....	9
7.	Obxectivos.....	10
	7.1.Obxectivos de Grao Profesional.....	10
	7.2.Obxectivos específicos de Conxunto.....	10
8.	Contidos.....	12
9.	Avaliación.....	13
	9.1.Criterios de avaliación.....	13
	9.2.Mínimos esixibles.....	14
	9.3.Procedementos e ferramentas de avaliación.....	15
	9.4.Criterios de cualificación.....	17
	9.5.Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	17
	9.6.Medidas de recuperación.....	18
	9.7.Procedementos de recuperación ordinarios.....	18
	9.8.Probas extraordinarias.....	19
10.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	20
11.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	21
	ANEXO I: Recursos didácticos orientativos.....	22
	ANEXO II: Probas de acceso a 2º, 3º e 4º G.P.....	23
	ANEXO III: Modelo de calibración: rúbrica.....	25

1. Introducción

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas. Os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música fíxanse no Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro e se definen no marco da nosa Comunidade no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

A presente programación da concreción a ditos decretos a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento no CMUS “Xan Viaño” de Ferrol.

O grao profesional ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

1. Metodoloxía

A metodoloxía desta programación está baseada na aprendizaxe significativa e funcional. A metodoloxía debe establecer os seguintes criterios:

- Sempre se tomará como punto de partida o nivel de desenvolvemento do alumnado.
- Débese fomentar a capacidade de aprender por sí mesmo.
- Débese favorecer a motivación intrínseca.
- O alumnado é o centro do proceso.
- A atención á diversidade estará integrada na planificación e na práctica.
- O plantexamento dos procesos de ensinanza e aprendizaxe deben ter un carácter integrador.
- A mediación é o papel que debe adoitara o docente. A partir das necesidades e características do alumnado xirará e se caracterizará o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

As condicións que se teñen que dar para que os alumnos e alumnas aprendan de forma significativa se explican da seguinte forma:

- É preciso que o material que debe aprender se preste a eso, que sexa potencialmente significativo. É dicir, trátase de que a información, o contido que se lle propón, sexa significativo desde o punto de vista da súa estrutura interna, que sexa coherente, claro e organizado, non arbitrario e confunso.
- Requírese que dispoña dos coñecementos previos pertinetes que lle van a permitir abordar a nova aprendizaxe.
- Fai falla unha actitude favorable á realización de aprendizaxes significativos. En efecto a aprendizaxe significativa require unha gran actividade para o que os alumnos e as alumnas deben estar suficientemente motivados.

3. Atención á diversidade

O ACNEAE, ou alumnado con necesidades específicas de apoio educativo é todo aquel que precisa unha atención educativa diferente á ordinaria. Inclúe a alumnado con necesidades educativas especiais (NEE), con dificultades específicas de aprendizaxe (DEA), con trastorno por déficit de atención con ou sen hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, alumnado con incorporación tardía ao sistema educativo ou con condicións persoais ou de historia escolar particulares.

O ACNEE, ou alumnado con necesidades educativas especiais é aquel con trastornos graves da conducta, que está no espectro autista ou cunha discapacidade física, mental, visual, auditiva... Este alumnado contará cun informe de avaliación psicopedagóxica e ditamede escolarización na escola ou instituto, así coma un plan de traballo individualizado de ser preciso.

As medidas de atención á diversidade inclúen apoio e comunicación co alumnado, asesoramento na simultaneidade cos estudos xerais ou varias especialidades, ampliación ou anulación de matrícula, desenvolvemento de técnicas de estudo, comunicación e colaboración con familias, adaptación de instalacións, etc.

No caso da música de cámara a orientación dos estudos do alumnado pode ser variable, polo que será de vital importancia a atención á diversidade a todos eles para

adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz. A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular, que é o conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dunha alumna ou alumno ou dun grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presenten na aula, o profesor ou profesora poderá plantear as seguintes estratexias:

- Adaptacións do material didáctico
- Propoñer actividades de traballo alternativas.
- Organizar o traballo de forma flexible.

A partir desta Programación Didáctica elaborada polo Departamento, cada profesor terá a oportunidade de deseñar as súas propias actividades. Os mesmos contidos pódense atopar en distintos estudos e/ou obras do repertorio polo que é conveniente ampliar ao máximo o abanico de obras onde elixir.

Para poder aplicar as medidas de adaptación máis convenientes será fundamental, como se mencionou anteriormente, a **avaliación inicial**, así como o contacto diario na sesión de clase e a comunicación coas familias, para poder reaccionar rapidamente ante un cambio de situación.

Neste aspecto seguirase o indicado no Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. Dende o centro educativo estableceranse nas normas de organización e funcionamento os procedementos para a aplicación dos protocolos e recollerán as actuacións ante situacións de desescolarización, absentismo e/ou abandono escolar temperán, como o control e rexistro das incidencias na asistencia do alumnado aos centros escolares, a información ás nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado e intervención ante a detección de casos e, se procede, o traslado da información á Inspección Educativa por parte da dirección do centro.

4. Temas transversais

1. Educación en valores

Tódalas materias instrumentais/vocais grupais levarán consigo todo un exercicio de adaptación ao grupo e de aceptación doutros instrumentistas, fomentando as relacións humanas entre os alumnos/as, estimulando as capacidades múltiples de comunicación, coñecemento, colaboración, identidade persoal e autoestima.

Nesta programación os temas transversais tratados son aqueles que van influír na conduta do alumnado. Son valores importantes tanto para o desenvolvemento integral e persoal como para o desenvolvemento dunha sociedade libre, democrática, respectuosa co medio e tolerante.

A educación en valores trabállase de forma continua ao longo de todo o proceso do ensino, pero especialmente na participación nas actividades propostas para conmemorar por exemplo o día dos dereitos humanos ou da muller traballadora. A educación en valores inclúe os valores musicais, da personalidade, da privacidade (online e off-line), do respecto e do compañeirismo.

2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC 's)

O uso de TIC en entornas educativas busca instruír e orientar ao alumnado, motivalo, incentivar a súa capacidade investigadora e a súa creatividade. Para isto resultaría axeitado que o centro dispuxera de equipos de reprodución de son de calidade, dun equipo de gravación da maior calidade posible, cámara de gravación de vídeo, pantalla de proxección, numerosos equipos informáticos, acceso á Internet, etc.

A rede é unha importante fonte de información, tanto para a consulta de fondos en bibliotecas, busca de artigos especializados, de partituras, arquivos de vídeo ou audio, etc. O noso traballo na actualidade non consiste tanto en ensinar ao alumnado como empregar a maioría de elementos tecnolóxicos se non en achegalos á unha forma de traballo máis especializado, é dicir, buscas e usos mais precisos e profesionais. A maioría de alumnado xa dispón das mesmas tecnoloxías, incluso en maior calidade, nas súas casas (en ocasións o mesmo teléfono móbil ou tableta que traen á clase), polo que se trata de elementos cos que xa están familiarizados.

No caso de que por algunha razón o alumnado non dispoña de coñecementos

de TIC que lle permitan o seu desenvolvemento normal na clase poderase dedicar unha sesión de clase ou unha tutoría para familiarizalo con esas tecnoloxías empregando a biblioteca do centro, recursos da aula de instrumento, recursos do profesorado, etc. Segundo circunstancias pódese incluír aos pais nestas sesións.

A aula será un espazo onde en certas ocasións se poderán empregar teléfonos móbiles ou tabletas, sempre para un uso pedagóxico: busca de información na rede, vídeos, música, metrónomo, gravacións... Nestas circunstancias as notificacións do dispositivo deberán estar desactivadas.

O uso das TIC na materia será frecuente. A súa base na internet será a aula virtual na que o alumnado terá acceso tanto a actividades obrigatorias como de ampliación ou reforzo. Entre outros estas consisten de:

- Artigos para a súa lectura e reflexión.
- Vídeos seleccionados que inclúen un formulario con preguntas.
- Artigos sobre a historia do instrumento.
- Actividade de realización dun vídeo coa interpretación, análise, etc. dunha obra do instrumento.

O alumnado terá a posibilidade de participar nesta aula virtual así como na canle de YouTube do centro. Nestes espazos na rede o alumnado terá un posible punto de encontro co profesorado e compañeiros para compartir inquietudes, vídeos do seu progreso, etc

No caso de gravacións, realizaranse sempre con fins pedagóxicos e requerirase o consentimento por escrito do alumnado e das súas familias no caso dos menores.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.

Estas actividades estarán organizadas ou coordinadas polo centro, ou colaborando con outras entidades alleas, e estarán relacionadas con aspectos propios das ensinanzas de música: cursos especializados, asistencia a concertos ou ensaios de agrupacións de música, visita a museos ou similar, concertos fora do centro, etc.. Os alumnos e as alumnas e os seus responsables legais estarán informados con anterioridade de todos os datos pertinentes. Nestas actividades, organizadas para

incentivar aos alumnos e ás alumnas e mellorar a súa educación, se resaltarán, ademais valores de respecto e convivencia, entre outros.

En función do calendario lectivo e o transcurso da actividade educativa poderanse incorporar á programación diferentes actividades que enriquezan o proceso de aprendizaxe:

Audicións. Fomentárase que o alumnado participe en audicións e concertos organizados dentro e fora do centro tanto dende o departamento como dende outros. Neste senso, cabe a posibilidade de programar intercambios con outros centros da Comunidade ou, se fora posible, con outras Comunidades Autónomas.

Asistencia a concertos. Resultan positivos en todas as súas variedades: concertos de profesores ou de profesoras, de agrupacións musicais do propio centro, de conxuntos doutros conservatorios, de orquestras profesionais, solistas internacionais, etc

Asistencia a cursos e talleres con profesorado convidado. Favorece a apertura a outros procesos pedagóxicos e o contacto con alumnado pertencente a outras comunidades educativas.

Visitas culturais: o centro poderá organizar saídas cunha finalidade artístico-cultural, nas que se facilite a convivencia entre o alumnado e o profesorado do centro.

Programación de audicións comentadas: na medida que permitan os recursos do centro, ou as posibles achegas do corpo docente, resultan moi estimulantes as proxeccións de vídeos ou a reprodución de discos de grandes obras e intérpretes, introducidos e comentados polo profesor ou pola profesora.

A **canle de Youtube** será un elemento de promoción da especialidade e do centro, coa posibilidade de que o alumnado comparta con outros a través das redes sociais ou fora delas o seu traballo tomando sempre as medidas necesarias de protección dos alumnos e asalumnas do centro.

6. Secuenciación e organización da materia.

A materia de Conxunto abarca alumnado de cursos e especialidades diversos:

- Especialidades instrumentais agás guitarra e piano: 1º e 2º de Grao Profesional.
- Guitarra e piano: 1º , 2º, 3º e 4º de Grao Profesional.

Ó comenzo do curso, os alumnos son agrupados segundo diferentes criterios, entre os que se atopan:

1. Formación de agrupacións camerísticas consagradas en función do seu repertorio:

- . Cuarteto de Corda
- . Quinteto de Vento
- . Quinteto de metais
- . Trío con piano

2. Combinación de diferentes familias instrumentais, atendendo ao repertorio musical de esta asignatura.

3. Na medida do posible, a organización dos grupos se axustarán ás propostas presentadas polo profesorado que vai impartir dita materia basadas nos criterios pedagóxicos de cada unha delas.

A formación de grupos recolle, polo tanto, unha variedade enorme de combinacións, e na maioría dos casos incluírá alumnos de diferentes cursos no mesmo grupo. Por este motivo, esta programación debe entenderse sempre considerando estes aspectos, e a súa aplicación realizarse tendo en conta o nivel instrumental ou vocal individual do alumnado implicado. Por esta mesma razón, só se contempla a secuenciación dun curso da materia.

7. Obxectivos

7.1 Obxectivos xerais de Coxunto:

Os obxectivos xerais da L.O.E. para a asignatura de Conxunto no Grao Profesional contribuirán ao desenvolvemento das seguintes capacidades no alumnado:

- a) Profundizar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que esixe toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva axeitada para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Empregar unha ampla e variada gama sonora, de forma que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos de conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio de conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

7.2 Obxectivos específicos de Conxunto:

A ensinanza da práctica de Conxunto no grao profesional terá como obxectivo contribuír ao desenvolvemento das seguintes capacidades no alumnado:

1. Coñecer as características sonoras e constructivas de cada instrumento que conforma o grupo, para poder resolver as diferentes dificultades que aparezcan nas obras a interpretar

2. Ler a primeira vista obras sinxelas na agrupación correspondente para desenvolver con autonomía e fluidez a lectura e comprensión dun texto, para acadar un maior coñecemento do repertorio da agrupación.
3. Analizar e comprender os criterios estéticos e expresivos de cada obra interpretada, a través do estudo do contexto histórico, cultural e persoal do autor para un mellor coñecemento do repertorio do instrumento e a evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
4. Interpretar de acordo ás convencións vixentes en cada período, obras do nivel esixible para o grupo e de diferentes estilos.
5. Manter un tempo uniforme e realizar as indicacións de dinámica, agónica e carácter, unificar a afinación en grupo para conseguir un fraseo correcto.
6. Coordinar as entradas e finais a través da realización dos xestos necesarios para a coordinación do grupo.
7. Actuar como responsable do grupo e coñecer os xestos básicos que permitan unha interpretación coordinada sen director.
8. Nivelar de xeito apropiado os planos sonoros aplicando en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ao mesmo tempo que se executa a propia.
9. Desenvolver a capacidade de concentración a través da memorización e o traballo da memoria analítica para adquirir unha maior independencia e seguridade na interpretación.
10. Estudar as obras programadas tanto individualmente como no grupo asignado para desenvolver o sentido da responsabilidade como membro do grupo.
11. Interpretar en público as obras traballadas durante o curso.
12. Manter unha actitude de respecto cara aos seus compañeiros, desenvolvendo a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo.

8. Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
- Coñecemento das características e posibilidades sonoras dos diferentes instrumentos que conforman o grupo.
- Traballo permanente da agónica no repertorio.
- Dominio dunha ampla gama de dinámicas.
- Búsqueda dun equilibrio sonoro para a mellora permanente da sonoridade do grupo.
- Demostración dunha autonomía propia e resolutive.
- Seguridade técnica e interpretativa do repertorio
- Traballo da expresividade e musicalidade en obras de estilos diferentes.
- Comunicación visual e xestual.
- Coordinación grupal.
- Análise e interpretación de obras do repertorio de música de cámara que inclúan diferentes estilos.
- Traballo dos diferentes roles dentro da agrupación
- Lectura a primeira vista de pequenas obras do repertorio.
- Desenvolvemento da memoria analítica.
- Traballo da improvisación sobre “ideas musicais”: texturas, esquemas, progresións, descrición sonora
- Protocolo de audicións.
- Control do medo escénico.
- Participación e cooperación no desenvolvemento da asignatura.

9. Avaliación

O profesor avaliará aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, os criterios de avaliación e os mínimos esixibles establecidos nesta programación para o seu curso. A avaliación será continua, cualitativa e integradora, e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como as probas realizadas, a súa asistencia e actitude.

Ao comezo do curso o profesor realizará unha **avaliación inicial** co fin de detectar o nivel dos alumnos en función das súas capacidades, actitudes e coñecementos na búsqueda dun equilibrio homoxéneo das formacións camerísticas. Dita avaliación consistirá nunha valoración do nivel técnico e interpretativo de cada un deles. Así mesmo, recollerase información do coñecemento, por parte do alumnado, do repertorio específico da propia formación. A información obtida nos permitirá adaptar os novos contidos, o repertorio, e as actividades á realidade do noso alumnado, asegurando unha asimilación axeitada.

Dada a progresividade da materia, a atención personalizada do alumnado na mesma, e a aplicación da avaliación continua, a cualificación en cada trimestre representará a valoración do progreso realizado ata ese momento. Polo tanto, a cualificación obtida no terceiro trimestre será a cualificación final do curso

9.1. Criterios de avaliación:

1. Demostrar coñecemento das características sonoras e constructivas dos diferentes instrumentos que conforman o grupo.
2. Repentizar obras ou fragmentos de dificultade axeitada ao nivel do grupo. Este criterio pretende comprobar a integración rítmica do conxunto seguindo o tempo marcado polo profesor/a, a precisión para reaccionar ás súas indicacións, o dominio do seu instrumento o grao de afinación na lectura a primeira vista.
3. Coñecer e comprender os diferentes criterios estéticos das obras a través do estudo do seu contexto histórico, cultural e do autor.
4. Interpretar tres ou máis obras de diferentes épocas e estilos dentro da

- agrupación correspondente de acordo coas convencións interpretativas vixentes.
5. Demostrar un dominio na execución de obras en grupo. Este criterio avalía a capacidade de relación dos coñecementos técnicos e teóricos necesarios para acadar unha interpretación axeitada.
  6. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras traballadas. Con este criterio preténdese valorar o grao de interiorización e comprensión da obra.
  7. Actuar como responsable do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres se realiza a súa propia parte.
  8. Amosar coñecemento dos xestos necesarios para a coordinación do grupo sendo capaces de comunicarse a través dos xestos e da vista.
  9. Adecuar os diferentes planos sonoros ás características das obras a interpretar.
  10. Demostrar unha independencia e seguridade na interpretación acorde ao nivel do curso, empregando de forma habitual, a concentración e a memorización como ferramentas de traballo.
  11. Interpretar correctamente e en público, de acordo coas convencións estilísticas, as obras traballadas perante o curso.
  12. Demostrar unha capacidade progresiva na improvisación e creatividade sobre o instrumento. Con este criterio avalíase a competencia progresiva que adquire o alumno e a súa desenvolvemento para abordar a improvisación, aplicando os coñecementos adquiridos.
  13. Aplicar as normas de protocolo escénico nas actuacións públicas.

9.2. Mínimos esixibles

Os mínimos esixibles están basados nos criterios de avaliación desta programación e conforman o 50% da calificación necesaria para superar o curso:

1. Demostrar coñecemento das características sonoras e constructivas dos diferentes instrumentos que conforman o grupo.
2. Repentizar obras ou fragmentos de dificultade axeitada ao nivel do grupo. Este criterio pretende comprobar a integración rítmica do conxunto seguindo o tempo marcado polo profesor/a, a precisión para reaccionar ás súas indicacións, o dominio do seu instrumento o grao de afinación na lectura a primeira vista.
3. Coñecer e comprender os diferentes criterios estéticos das obras a través do estudo do seu contexto histórico, cultural e do autor.

4. Interpretar tres ou máis obras de diferentes épocas e estilos dentro da agrupación correspondente de acordo coas convencións interpretativas vixentes.
5. Demostrar un dominio na execución de obras en grupo. Este criterio avalía a capacidade de relación dos coñecementos técnicos e teóricos necesarios para acadar unha interpretación axeitada.
6. Afinar, medir e manter o pulso correctamente nas obras traballadas. Con este criterio preténdese valorar o grao de interiorización e comprensión da obra.
7. Actuar como responsable do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres se realiza a súa propia parte.
8. Amosar coñecemento dos xestos necesarios para a coordinación do grupo sendo capaces de comunicarse a través dos xestos e da vista.
9. Adecuar os diferentes planos sonoros ás características das obras a interpretar.
10. Demostrar unha independencia e seguridade na interpretación acorde ao nivel do curso, empregando de forma habitual, a concentración e a memorización como ferramentas de traballo.
11. Interpretar correctamente e en público, de acordo coas convencións estilísticas, as obras traballadas perante o curso.
12. Demostrar unha capacidade progresiva na improvisación e creatividade sobre o instrumento. Con este criterio avalíase a competencia progresiva que adquire o alumno e a súa desenvoltura para abordar a improvisación, aplicando os coñecementos adquiridos.
13. Aplicar as normas de protocolo escénico nas actuacións públicas.

9.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación será preferentemente formativa, continua e integradora, utilizando aqueles procedementos e instrumentos de avaliación necesarios para cada unha dos momentos necesarios:

1. Observación sistemática da actitude do alumnado na clase, proba, concerto..., do seu grao de participación, da realización das actividades de aula, realización das tarefas individuais, da súa integración no grupo...
1. Producións: análise de partituras, lecturas a vista, práctica xestual, traballo de repertorio...

2. Verbalizacións, como poden ser as postas en común de traballos de grupo, debates sobre actuacións e audicións...
3. Probas específicas, como as interpretacións individuais e/ou colectivas dentro da agrupacións, repentizacións...

Dispoñemos de tres trimestres, nos que se tratará de abranguer obras de diferentes estéticas, formas musicais e con dificultades adaptadas ao nivel xeral do grupo.

Ao inicio do curso, co obxectivo de coñecer o nivel do alumnado e para acadar unha correcta compensación da agrupación, o profesor ou profesora realizará unha avaliación inicial de cada alumno e do propio grupo.

Posteriormente, durante o proceso de ensinanza - aprendizaxe, aproveitaremos da avaliación formativa para analizar a evolución do alumnado en función da programación . Ao remate do curso, realizaremos a avaliación final, reflectida no correspondente boletín de notas coas cualificacións correspondentes ao desenvolvemento e a evolución do alumnado ao longo do curso. .

Grazas á avaliación continua poderemos calificar ao alumnado respecto aos seguintes criterios de repertorio e práctica:

- Calidade dos traballos e tarefas realizadas durante o curso.
- Observación directa a través da recollida diaria de datos no libro do Profesor.
- Observación do alumnado nas audicións públicas.

- Observación do alumnado sobre aqueles contidos traballados na aula.
- Participación na clase e actitude perante o resto do grupo.

9.4. Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación a seguir están basados nos criterios de avaliación e serán os seguintes:

1. **TÉCNICOS (30%):**
2. **INTERPRETATIVOS (60%):**
3. **ACTITUDINAIS(10%):**

9.5. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A ampliación de matrícula ao curso seguinte será solicitado cun mes de antelación, naqueles casos nos que o alumno teña superado os obxectivos e contidos das materias do curso no que se atopa e sempre que a **totalidade do profesorado do alumno esté de acordo**. Os profesores poderán realizar unha Xunta Avaliadora Extraordinaria para estudar o caso concreto.

A concesión de ampliación de matrícula consistirá na interpretación de 3 obras de diferentes estilos ou compositores cunha duración mínima de 5 minutos. Este repertorio será escollido polo examinando dentro do repertorio de conxunto orixinal ou transcripción. Quedarán excluídas as obras do repertorio de solista con acompañamento de orquestra.

As obras a presentar polo examinando deberán ser consultadas por este co profesor, coa profesora ou co departamento de Conxunto, Música de Cámara... para que se axeiten ao nivel real do curso; de non terse consultado, o profesor ou a profesora da materia valorará o nivel das obras presentadas polo examinando, que, no caso de que non seren acordes ao preceptivo nivel, será a causa principal da non superación do exercicio e, polo tanto, da materia. Cada examinando deberá consultar tódolos apartados pedagóxicos (*obxectivos, contidos, criterios de avaliación, criterios de cualificación...*) do curso ao que se presenta para poder superar a proba correspondente.

Os membros da/s formación/s de Conxunto coa/s que o examinando se presente á proba, serán competencia e responsabilidade exclusiva deste. O conservatorio non ten a obriga de proporcionar os medios humanos para o conxunto co que se realizará a devandita proba.

O alumnado que se presente ás probas para obter a ampliación de matrícula será avaliado conforme á programación anterior do curso 2022-23.

9.6. Medidas de recuperación

O igual que ocorre coa metodoloxía, os procedementos que se van a empregar en cada curso, vanse rexer segundo os expostos ao principio da programación, sendo así unha avaliación na que se fará fincapé nun seguimento sistemático do alumnado dende o primeiro día de curso ata o último, a través de recursos teóricos como a explicación de determinados exercicios e a súa posta en práctica por parte do profesor/a e posteriormente por parte do alumno/a ata conseguir os obxectivos esixidos para cada curso.

Naqueles casos nos que observemos deficiencias, o profesor ou profesora poderá realizar clases de reforzo e información máis continua cos titores do/a alumno/a. Ó tratarse dunha avaliación continúa as actividades de recuperación serán as mesmas que as actividades de avaliación pero incidindo e aplicando os contidos que estean pendentes de recuperación. A recuperación faise ó longo de todo o curso, reforzando as actividades en aqueles puntos nos que o/a alumno/a presente maior dificultade, servindo deste modo a propia actividade como instrumento de avaliación.

Para os alumnos que teñan a materia pendente de cursos anteriores realizarase un traballo específico que contemple os obxectivos e contidos que aínda que aínda precisen ser superados ou mellorados e que poderá constar de actividades de reforzo, modificación das probas do curso ou probas complementarias.

9.7. Procedementos de recuperación ordinarios

Tendo en conta a lexislación, por avaliación continua enténdese a superación progresiva de obxectivos previstos para cada curso do grao profesional. Cando un alumno ou unha alumna non os supere ao longo de todo o ano, elaborárase un informe de recuperación, redactado polo profesor ou pola profesora da materia, no que se

recollerán os obxectivos non acadados, os criterios de avaliación e as actividades a realizar polo alumno ou pola alumna para a superación da disciplina na convocatoria extraordinaria.

9.8. Probas extraordinarias

No caso do alumnado que non supere o curso na avaliación final de maio, este terá a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria que será organizada polo centro educativo. As obras e requisitos a presentar en dita convocatoria serán os que aparezan no Informe de Avaliación Negativa que se entregará na derradeira avaliación do curso. Esta proba realizarase co grupo que lle corresponda no curso académico ou con outro. En calquera caso, tanto a composición do grupo como o repertorio presentado, debe contar co visto bo do profesor da asignatura.

Os criterios de cualificación a seguir nas **probas extraordinarias** serán os seguintes:

1. Criterios técnicos: 35%
2. Criterios interpretativos: 65%

O profesorado poderá solicitar o asesoramento doutro especialista da materia ou da xefa de departamento para a realización destas probas. Esta función só será de asesorar mediante un informe ao titular da materia que será o que realizará a avaliación das probas extraordinarias.

Puntuación:

Respecto do sistema de puntuación reflectido a través dos boletíns de cualificacións trimestrais e a través da plataforma dixital CentrosNet, a imposibilidade de empregar decimais determina que a cualificación numérica trimestral mudará á nota numérica superior cando o número decimal sexa igual o maior ca 5 (á alza), e á nota numérica inferior cando sexa menor ca 5 (á baixa). Deste modo, só se empregarán números enteiros.

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, realización de ensaios, etc.

Comentaranse regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificaranse criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos e os grupos .

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc.; en definitiva, os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón só dunha forma teórica.

11. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma continua o grao de cumprimento da programación así como os resultados académicos dos alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos e conxuntas dos grupos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento e ensaios, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e a seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución. Así mesmo , para un bo desenvolvemento da acción tutorial e unha atención individualizada, intentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno e grupo.

Para levar a cabo este proceso e sendo conscentes do amplo número de membros do departamento realizarase a calibración da asigantura do seguinte xeito:

- Escolla dun grupo de música de cámara que será co que realizaremos o proceso de calibración.
- A través do canal Youtube do centro e contando cos permisos de protección de datos necesarios subiremos unha grabación do grupo dunha audición do departamento.
- O medio para facer a calibración será unha rúbrica aprobada polo departamento donde se contemplan tódolos criterios pedagóxicos presentados na programación. **(ANEXO III)**

ANEXO I

Recursos didácticos orientativos

Textos impresos:

Partituras

Libros de consulta

Biblioteca do centro

Biblioteca do departamento

Material específico: prensa, revistas

Material audiovisual:

Proxectables

Vídeos

Películas

Gravacións

Taboleiros didácticos:

pizarra tradicional

Medios informáticos:

Software axeitado

Multimedia e internet

Gravacións de audicións

ANEXO II

Probas de acceso a 2º, 3º e 4º de G.P

En tódalas especialidades as probas consistirá na interpretación, co instrumento da especialidade a que se opte, dunha obra de libre elección. Esta obra será escollida do repertorio de Conxunto do instrumento ó que se opte, e deberá correr por conta do examinando o acompañamento necesario para a súa interpretación.

Nas Probas de Acceso de 2º a 4º G.P., nas probas Instrumentais, como mínimo, unha das obras que presenta, deberá ter unha formación, de a lo menos, dúas persoas e a súa duración será superior a 5 minutos (os/as aspirantes deberán consultar as programacións das probas de acceso das demais materias do curso ao que desexa realizar a proba).

Seguindo as instrucións da Orde do 28 de xullo de 2008, publicada no D.O.G. do 18 de agosto de 2008 no seu capítulo III, artigo no 9, a lei di: "(...) No caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/da aspirante á praza (...)

As obras a presentar polo examinando deberán ser consultadas por este co profesor , coa profesora ou co departamento de Conxunto, Música de Cámara... para se axeiten ao nivel real do curso; de non terse consultado, o profesor ou a profesora da materia valorará o nivel das obras presentadas polo examinando, que, no caso de que non seren acordes ao preceptivo nivel, será a causa principal da non superación do exercicio e, polo tanto, da materia. Cada examinando deberá consultar todos os apartados pedagóxicos (*obxectivos, contidos, criterios de avalicaión, criterios de cualificación...*) do curso ao que se presenta para poder superar a proba de acceso correspondente.

Os membros da/s formación/s de Conxunto coa/s que o examinando se presente á proba, serán competencia e responsabilidade exclusiva deste. O conservatorio non ten a obriga de proporcionar os medios humanos para o conxunto co que se realizará a devandita proba, tal como o indica a Lei.

Seguindo as instrucións da Orde do 28 de xullo de 2008, publicada no D.O.G. do 18 de agosto de 2008 no seu capítulo III, artigo no 9, a lei di: "(...) No caso de que

a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para conxunto, este correrá a cargo do/da aspirante á praza (...).

ANEXO III MODELO DE CALIBRACIÓN: RÚBRICA

RÚBRICA DE INTERPRETACIÓN. CONXUNTO

ALUMNO/A:

ESPECIALIDADE:

CURSO:

GRUPO:

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN RÚBRICA DE INTERPRETACIÓN.	25% (1-4) COMPETENCIA NON SUFICIENTE	50% (5) COMPETENCIA SUFICIENTE	75% (6-7) COMPETENCIA MEDIA	100% (8-10) COMPETENCIA AVANZADA
C. TÉCNICOS				
1. SON (Equilibrio sonoro, afinación, ataques e articulación, empaste)	Non prioriza a atención á calidade dos son nin realiza os axustes requeridos en canto a afinación, igualdade dos ataques/entradas, e da articulación.	Busca permanentemente a calidade do son: permanece pendente da afinación en relación ao grupo, da igualdade dos ataques, e da articulación, pero non realiza os axustes precisos afectando ao resultado/empaste sonoro.	Busca permanentemente a calidade do son: está pendente da afinación e realiza os axustes necesarios en relación ao grupo/contexto, así como na igualdade dos ataques e da articulación, faovorendo o empaste no resultado sonoro	Busca permanentemente a calidade do son: controla a afinación durante toda a interpreación realizando axustes en relación ao grupo e ao contexto, domina e iguala os ataques e entradas adaptaándoos xunto a articulación, ao estilo e a o carácter da peza.
NOTA NUMÉRICA				
2. DINÁMICAS (planos sonoros)	Demuestra unhas mínima variedade dinámica no seu instrumento, con dificultades nalgún rexistro, non sendo capaz de adaptala ao grupo e á esixencia interpretativa da obra.	Demuestra certa variedade dinámica no seu instrumento e en función da mesma adáptaa ao grupo e á esixencia interpretativa da obra.	Domina unha ampla gama dinámica no seu instrumento e adáptaa ao conxunto e á esixencia interpretativa da obra.	Domina unha ampla gama dinámica en todo o rexistro do seu instrumento e adáptaa sempre con dominio ao conxunto e á esixencia interpretativa da obra.
NOTA NUMÉRICA				

3. AGÓXICA/TEMPO	Manten un tempo inestable. Non é flexible nas progresións rítmicas (accel, rit) non hai unha clara coordinación grupal nas entradas e finais de frase.	Manten un tempo uniforme. Acelera e retrasa cando así se require, coordinando as entradas e finais con certa seguridade.	Mantén un tempo uniforme. Acelera e retrasa cando así se require, coordina as entradas e finais con xestos claros, seguridade i exactitude.	Mantén un tempo uniforme e flexible en favor do fraseo. Acelera e retrasa cando así se require, coordina as entradas e finais con xestos claros, seguridade i exactitude. Encadena seccións ou movementos coa agóxica
NOTA NUMÉRICA				
4.AUTONOMÍA/ SEGURIDADE	Non mostra autonomía na resolución de dificultades durante a interpretación, orixinando interrupcións e tropezos	Demuestra certa autonomía na resolución de dificultades durante a interpretación pero repercute no resto do discurso musical.	Demuestra autonomía na resolución de dificultades durante a interpretación afectando levemente ao resto do discurso musical.	Aporta seguridade e solidez ao grupo, resolvendo con gran solvencia os contrastes técnicos surtidos durante a interpretación sen afectar ao resto do discurso.
NOTA NUMÉRICA				
C. INTERPRETATIVOS				
1. ESTILO/ELEMENTOS MUSICAIS	Non adapta a interpretación ao estilo, non ten en conta o fraseo e a organización interna dos elementos musicais.	Adapta sutilmente a interpretación ao estilo, pero sen unificación de criterio en relación ao grupo. Mostra certa comprensión do fraseo e da microforma.	Adapta a interpretación ao estilo e ten en conta a organización do fraseo, aínda que demasiado pedente das indicacións escritas.	Adapta excelentemente a interpretación ao estilo, comprende o fraseo e a organización interna dos elementos musicais, conferindo ao grupo musicalidade e bo gusto na interpretación.
NOTA NUMÉRICA				
2. EXPRESIVIDADE	Non demostra ningunha capacidade expresiva e comunicativa, a súa interpretación é mecánica e non transmite expresividade nin emoción ao longo da execución	Desmotra pouca capacidade expresiva e comunicativa aínda que logra transmitir certa expresión ao longo da execución.	Demuestra capacidade expresiva e comunicativa, aínda que lle custa plasmar esa emoción na interpretación.	Consegue expresarse a través da linguaxe da música e transmitir emoción na súa interpretación, é altamente comunicativo.

NOTA NUMÉRICA				
3. COMUNICACIÓN XESTUAL/COORDINACIÓN GRUPAL	Non mostra conexión visual nin sabe empregar os xestos necesarios para a concertación.	Mostra pouca conexión visual e emprega a comunicación xestual, pero non resulta clara nin eficaz na concertación grupal.	Mostra conexión visual co grupo, coñece e emprega os xestos, pero falta claridade e liderazgo.	Mostra unha permante conexión visual e xestual co grupo, aportando liderazgo e seguridade a conertación.
NOTA NUMÉRICA				
4. ROL DENTRO DA AGRUPACIÓN	Non coñece o seu propio rol dentro da agrupación segundo as esixencias da interpretación. Cando asume a responsabilidade da agrupación non o fai con seguridade nin con capacidade de liderazgo. Non ten coñecemento global da partitura.	Coñece o seu rol dentro da agrupación segundo as esixencias da intepretación. Actúa como responsable do grupo, pero a súa dirección non é clara (demasiado pendente da súa parte). Non ten un coñecemento global da partitura.	Coñece o seu propio rol dentro da agrupación segundo as esixencias da interpretación. Actúa como responsable do grupo dirixindo a interpretación conxunta peo non ten un coñecemento global da partitura.	Coñece perfectamente o rol a desenvolver na agrupación segundo as esixencias da interpretación, actuando como responsable do grupo e dirixindo a interpretación conxunta mentras executa a súa parte con seguridade. Ten un coñecemento global da partitura.
NOTA NUMÉRICA				
5. PROTOCOLO DE AUDICIÓN PÚBLICA	Non coñece o protocolo do concerto	Coñece o protocolo do concerto público, pero esquece algunha das súas cosideracións.	Coñece e cumpre co protocolo de audición pública, (vestimenta axeitada, quencemento, colocación, afinación, preparación, presenza escénica, saúdos...)	Coñece e cumpre co protocolo de audición pública, mostrando interese e esforo no seu cumprimento (vestimenta axeitada, quencemento, colocación, afinación, preparación, presenza escénica, saúdos...)
NOTA NUMÉRICA				